

1960

ମାର୍ଚ୍ଚ 25

ଆର୍. ପି. କପୁର

ବନାମ

ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ

(ପି. ବି. ଗଜେନ୍ଦ୍ରଗଡ଼କର, କେ. ଏନ୍. ଝାଞ୍ଜୁ ଏବଂ କେ. ସି. ଦାସ ଗୁପ୍ତା, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିବୃନ୍ଦ)

ଅପରାଧିକ ବିଚାର - କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ରଦ୍ଦ କରିବା - ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ
କ୍ଷମତା- କେବେ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯିବ — ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତା, 1898 (V/1898), ଧାରା 561-
A /

ଜଣେ S, K ବିରୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରଥମ ସୂଚନା ରିପୋର୍ଟ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ଯେତେବେଳେ K ଜାଣିଲେ ଯେ କିଛି ମାସ ଧରି ରିପୋର୍ଟ ଉପରେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନିଆଯାଇନାହିଁ, ସେ S ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏକ ଅପରାଧିକ ଅଭିଯୋଗ ଦାଖଲ କଲେ ଏହି ଯୁକ୍ତି କରି ଯେ S ଦ୍ଵାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ରିପୋର୍ଟ ମିଥ୍ୟା ଥିଲା । Sଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ କ୍ରମେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍, Kଙ୍କ ଅଭିଯୋଗକୁ ପୋଲିସର ପ୍ରଥମ ସୂଚନା ରିପୋର୍ଟ ଉପରେ ତୁଡ଼ାନ୍ତ ରିପୋର୍ଟ ଦେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁଲତବି ରଖିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ଏହା ପରେ K ପ୍ରଥମ ସୂଚନା ରିପୋର୍ଟ ଦ୍ଵାରା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ରଦ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଧାରା 561-A ଅନୁଯାୟୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ଆବେଦନ କଲେ । ଶୁଣାଣି ବିଚାରଧୀନ ଭିତରେ ପୋଲିସ ସଂହିତାର ଧାରା 173 ଅନୁଯାୟୀ ଏହାର ରିପୋର୍ଟ ଦାଖଲ କରିଥିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିଦେଲେ । K ବିଶେଷ ଅନୁମତି ପାଇଲେ ଏବଂ ଆବେଦନ କଲେ:

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହୋଇଥିଲା, ଯେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ରଦ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ମାମଲା ଆଗକୁ ଅଣାଯାଇପାରିଲା ନାହିଁ । କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟର ପ୍ରକ୍ରିୟାର ଅପବ୍ୟବହାରକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ କିମ୍ବା ନ୍ୟାୟର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ସୁରକ୍ଷିତ ରଖିବା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ମାମଲାରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ରଦ୍ଦ କରିବା କରିବା ପାଇଁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଅଧିକାରିତା ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇପାରିବ । ନିମ୍ନଲିଖିତ କିଛି ବର୍ଗର ମାମଲା ଅଛି, ଯେଉଁଠାରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ରଦ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଅଧିକାରିତା ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ କରାଯିବା ଉଚିତ ।

(i) ଯେଉଁଠାରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ଆରମ୍ଭ କିମ୍ବା ଜାରି ରଖିବା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆଇନଗତ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଥିଲା ;

(ii) ଯେଉଁଠାରେ ପ୍ରଥମ ସୂଚନା ରିପୋର୍ଟ କିମ୍ବା ଅଭିଯୋଗରେ ଥିବା ଆରୋପଗୁଡ଼ିକ ଆରୋପ ହୋଇଥିବା ଅପରାଧକୁ ସ୍ପଷ୍ଟ କରିନଥିଲା; ଏବଂ

(iii) ଯେଉଁଠାରେ ଅଭିଯୋଗର ସମର୍ଥନରେ କୌଣସି ଆଇନଗତ ପ୍ରମାଣ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇନଥିଲା କିମ୍ବା ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରମାଣ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ କିମ୍ବା ସୁସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଅଭିଯୋଗ ପ୍ରମାଣ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା ।

1960

ଆର୍. ପି. କପୁର

ବନାମ

ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ

ଗଜେନ୍ଦ୍ରଗଡ଼କର

ସଂହିତାର ଧାରା 561-A ଅନୁଯାୟୀ ଏହାର ଅଧିକାରିତା ବ୍ୟବହାର କରିବାରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ମାମଲାର ପ୍ରମାଣ ବିଶ୍ଳେଷଣରେ କି ନାହିଁ ସେ ବିଷୟରେ ତଦନ୍ତ ଆରମ୍ଭ କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ କାର୍ଯ୍ୟନୁଷ୍ଠାନର ଆରମ୍ଭ କିମ୍ବା ଏହାର ଜାରି ରଖିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଆଇନଗତ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ନଥିଲା; ପ୍ରଥମ ସୂଚନା ରିପୋର୍ଟରେ କରାଯାଇଥିବା ଅଭିଯୋଗଗୁଡ଼ିକ ଆରୋପ ହୋଇଥିବା ଅପରାଧଗୁଡ଼ିକୁ ଗଠନ କରିଥିଲା ଏବଂ ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇପାରିଲା ନାହିଁ ଯେ ନଥି ଅନୁଯାୟୀ ଅଭିଯୋଗ ଅଧାରଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ଥିଲା ।

ପୁନଃ : ଶ୍ରୀପଦ ଜି. ଚନ୍ଦ୍ରବରକର, A.I.R. 1928 Bom.184, ଜଗତ ଚନ୍ଦ୍ର ମୋକୁମଦାର ବନାମ ରାଣୀ ସମ୍ରାଜ୍ଞୀ, (1899) I.L.R. 26 Cal. 786, ଡକ୍ଟର ଶଙ୍କର ସିଂ ବନାମ ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ, (1954) 56 Punj. L.R.54, ନୃପେନ୍ଦ୍ର ଭୂଷଣ ରାୟ ବନାମ ଗୋବିନ୍ଦ ଭାନ୍ସୁ ମକୁମଦାର, A.I.R. 1924 Cal.1018 ଏବଂ ରାମନାଥନ ଚେତ୍ତିଆର ବନାମ କେ. ଶିବରାମ ସୁବ୍ରହ୍ମଣ୍ୟ ଆୟାର, (1924) I.L.R. 47 Mad. 722, ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

ଏସ. ପି. ଯଶୱଲ ବନାମ ରାଜ୍ୟ, (1953) 55 Punj. L.R. 77, ପ୍ରଭେଦ ଦର୍ଶାଗଲା ।

ଅପରାଧିକ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : ଅପରାଧିକ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 217/1959 ।

ଅପରାଧିକ ବିବିଧ ସଂଖ୍ୟା 559/1959ରେ ପଞ୍ଜାବ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 1959 ମସିହା ସେପ୍ଟେମ୍ବର 10 ତାରିଖର ରାୟ ଓ ଆଦେଶରୁ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ଵାରା ଏହି ଆବେଦନ ।

ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ଆବେଦନକାରୀ ।

ଉତ୍ତରବାଚାଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ ପାଇଁ ମହାଧିବକ୍ତା ଏସ୍. ଏମ୍. ସିଂହ, ମୋହିନ୍ଦର ସିଂ ପୁନ୍ନାନ୍, ଟି. ଏମ୍. ସେନ୍ ଏବଂ ଡି. ଗୁପ୍ତା ।

1960

1960. ମାର୍ଚ୍ଚ 25 | ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା।

ଆର୍. ପି. କପୁର

ବନାମ

ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ

ଗଜେନ୍ଦ୍ରଗଡ଼କର

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଗଜେନ୍ଦ୍ରଗଡ଼କରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା -ଡିସେମ୍ବର 10, 1958ରେ, ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଏମ୍.ଏଲ୍. ସେଠୀ ଆବେଦନକାରୀ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଆର୍.ପି. କପୁରଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏକ ପ୍ରଥମ ସୂଚନା ରିପୋର୍ଟ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଅଭିଯୋଗ କରିଥିଲେ ଯେ ସେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଶାଶୁ ଶ୍ରୀମତୀ କୌଶଳା ଦେବୀ ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତାର ଧାରା 420-109, 114 ଏବଂ 120B ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧ କରିଥିଲେ । ଯେତେବେଳେ ଆବେଦନକାରୀ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ କିଛି ମାସ ଧରି ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ଖଣ୍ଡା ଭଳି ଝୁଲୁଥିବା ଉକ୍ତ ପ୍ରଥମ ସୂଚନା ରିପୋର୍ଟ ଉପରେ ଆଉ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇନଥିଲା, ସେତେବେଳେ ସେ ଏପ୍ରିଲ 11, 1959ରେ ଶ୍ରୀ ସେଠୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଭାରତୀୟ ପିଙ୍ଗଳ ସଂହିତାର ଧାରା 204, 211 ଏବଂ 385 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଅପରାଧକ ଅଭିଯୋଗ ଦାୟର କଲେ ଏବଂ ଏହିପରି ଶ୍ରୀ ସେଠୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରଥମ ସୂଚନା ରିପୋର୍ଟ ମିଥ୍ୟା ବୋଲି ପ୍ରମାଣ କରିବାର ଭାର ନିଜ ଉପରେ ନେଇଥିଲେ । ଉକ୍ତ ଅଭିଯୋଗ ଉପରେ ଶ୍ରୀ ସେଠୀ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ ଯେ ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରଥମ ସୂଚନା ରିପୋର୍ଟ ଉପରେ ପୋଲିସ କୌଣସି ରିପୋର୍ଟ ଦେଇ ନଥିବାରୁ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିବା ମାମଲା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପୋଲିସ ନିକଟରେ ବିଚାରାଧୀନ ଥିବାରୁ ପ୍ରଶ୍ନରେ ଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ସ୍ଥଗିତ ରଖାଯିବା ଉଚିତ । ଯୁକ୍ତି ଶୁଣିବା ପରେ ବିଜ୍ଞ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଆଦେଶ ଦେଲେ ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଅଭିଯୋଗକୁ ମୂଳତଃ ରହିବା ଉଚିତ ।

ଏହା ପରେ ଆବେଦନକାରୀ ଦଣ୍ଡ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତାର ଧାରା 561-A ଅନୁଯାୟୀ ପଞ୍ଜାବ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ପ୍ରଶ୍ନରେ ଥିବା ପ୍ରଥମ ସୂଚନା ରିପୋର୍ଟ ଦ୍ଵାରା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ରଦ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ଦ୍ଵାରକ୍ଷ ହୋଇଥିଲେ । ଉକ୍ତ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଉକ୍ତ ଆବେଦନର ଶୁଣାଣିର ବିଚାରାଧୀନ ଅବସ୍ଥାରେ ପୋଲିସ ରିପୋର୍ଟ 25 ଜୁଲାଇ 1959 ରେ ସଂହିତାର ଧାରା 173 ଅନୁଯାୟୀ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ, ସେପ୍ଟେମ୍ବର 10, 1959ରେ, ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଜଷ୍ଟିସ୍ କାପୁର ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଆବେଦନର ଶୁଣାଣି କରିଥିଲେ ଏବଂ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ ଯେ ଧାରା 561- A ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ରଦ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ମାମଲା ଆଗକୁ ଆସିପାରିନଥିଲା । ଫଳସ୍ଵରୂପ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆବେଦନକାରୀ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ଵାରା ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ଆସିଛନ୍ତି ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରୁଥିବା ବାସ୍ତବିକ ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଏକ ଅତି ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ରହିଛି । ଏହା ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ଜାନୁଆରୀ 1957 ରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଶାଶୁ ଏବଂ ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ମହମ୍ମଦପୁର ମୁନିରକା ଗ୍ରାମର କିଛି ଜମିର ମାଲିକଙ୍କ ସହିତ ପ୍ରତି ବର୍ଷ ଯାତ 5 ଟଙ୍କାରେ ଜମି କିଣିବା ପାଇଁ ଏକ ଚୁକ୍ତିନାମା କରିଥିଲେ । ତେଣୁ ବିକ୍ରେତାମାନଙ୍କୁ ଚୁକ୍ତିରକ୍ଷା ପାଇଁ ପ୍ରଦତ୍ତ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏପ୍ରିଲ 13, 1957 ସୁଦ୍ଧା ବିକ୍ରୟ ସମାପ୍ତ କରିବାକୁ ରାଜି ହୋଇଥିଲା; ସମ୍ମତି ଦ୍ଵାରା ଏହି ଅବଧିକୁ ଜୁନ୍ 13, 1957 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ସମୟରେ, ମାର୍ଚ୍ଚ 8, 1957 ରେ, ମୁଖ୍ୟ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ଦ୍ଵାରା 1894 ମସିହାର ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 4 ଏବଂ 6 ଅନୁଯାୟୀ ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ଜମି ସମେତ ବହୁ ପରିମାଣର ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ଅଧିସୂଚନା ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା; ଏହି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ, ଆବାସ ଏବଂ ଯୋଗାଣ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟର ଆବାସ ଯୋଜନା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିଲା । ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଅଧିଗ୍ରହଣକୁ ଜରୁରୀକାଳୀନ ଭାବରେ ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 17 ଅନୁଯାୟୀ, ଜୁନ୍ 8, 1957ରେ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଜମିର ଦଖଲ ନିଆଯାଇଥିଲା । ଉକ୍ତ ଜମି ସହିତ କିଛି ସମ୍ପୃକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ଧାରା 17 ଅନୁଯାୟୀ ନିଆଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ବୈଧତା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆପତ୍ତି ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ ବିକ୍ରେତାମାନେ ଶ୍ରୀମତୀ କୌଶଳା ଦେବୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କିଛି କ୍ରେତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଜୁନ୍ 12, 1957ରେ ବିକ୍ରେତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ ସମ୍ପାଦିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ଜଣାପଡୁଛି ଯେ କ୍ରେତାମାନେ ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ସେମାନଙ୍କର ଦାବି ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 1958ରେ ଏକ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଯାହା ଦ୍ଵାରା ଶ୍ରୀମତୀ କୌଶଳା ଦେବୀଙ୍କୁ ପ୍ରତି ବର୍ଷ ଯାତ ପାଇଁ 3-8-0 ଟଙ୍କା କ୍ଷତିପୂରଣ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଅଛି । ଏହିପରି ଭାବରେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଜମିର ସବୁ ଶ୍ରୀମତୀ କୌଶଳା ଦେବୀଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ଶ୍ରୀ ସେଠୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରଥମ ସୂଚନା ରିପୋର୍ଟରେ ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଛି ଯେ ସେ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀ ବନ୍ଧୁ ଥିଲେ ଏବଂ ଜାନୁଆରୀ 4 , 1958 ରେ, ଆବେଦନକାରୀ ତାଙ୍କୁ ଅସାଧୁ ଏବଂ ପ୍ରତାରଣାପୂର୍ବକ ଭାବରେ ଉପରୋକ୍ତ ଗ୍ରାମ ମହମ୍ମଦପୁର ମୁନିରକାରେ ଖସିବା ସଂଖ୍ୟା 22, 23, 24 ଏବଂ 25ରେ 2000 ବର୍ଷ ଯାତ ଜମି କିଣିବାକୁ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ, ଏହି ପରିପ୍ରକାଶରେ ଯେ ଏହି ଅଞ୍ଚଳର ଜମିର ମାଲିକ ଭାବରେ ଶ୍ରୀ ସେଠୀ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ ଦ୍ଵାରା ଏହାର ଆବାସ ଯୋଜନା ଅଧୀନରେ ବିକଶିତ ସେହି ଅଞ୍ଚଳରେ ଇପ୍ସିତ

1960

ଆର୍. ପି. କପୁର

ବନାମ

ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ

ଚକ୍ରେନ୍ଦ୍ରଚନ୍ଦ୍ର

1960

ଆର୍. ପି. କପୁର

ବନାମ

ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ

ଗଜେନ୍ଦ୍ରଗଡ଼କର

ଆୟତନର ଏକ ଭୂଖଣ୍ଡ ପାଇବେ । ପ୍ରଥମ ସୂଚନା ରିପୋର୍ଟ ଅନୁଯାୟୀ, ଆବେଦନକାରୀ ଶ୍ରୀ ସେଠୀଙ୍କୁ ଏହା ମଧ୍ୟ ପରିପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ଯେ ଯେହେତୁ ଏହି ଯୋଜନା ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଗୋଟିଏରୁ ଅଧିକ ପ୍ଲଟ ଆବଶ୍ୟକ କରାଯିବ ନାହିଁ, ତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଜମିର ଏକ ଅଂଶ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ; ସେଥିପାଇଁ ଜଣେ ବନ୍ଧୁ ଭାବରେ ସେ ଶ୍ରୀ ସେଠୀଙ୍କୁ ସେହି ମୂଲ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ଲଟ ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିଲେ ଯେଉଁ ମୂଲ୍ୟରେ ଏହା କିଣାଯାଇଥିଲା । ଶ୍ରୀ ସେଠୀଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ, ଆବେଦନକାରୀ ଏକ ଆବେଦନ ଡାକିଦେଇଥିଲା, ଯାହା ତାଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟର ସଚିବଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇବାକୁ ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ସେ ପରାମର୍ଶ ଅନୁଯାୟୀ ଏହାକୁ ପଠାଇଥିଲେ । ପ୍ରଥମ ସୂଚନା ରିପୋର୍ଟରେ ଆହୁରି ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଛି ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ଶ୍ରୀ ସେଠୀଙ୍କୁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଜମିଟି ତାଙ୍କ ଶାଶୁ ପ୍ରତି ବର୍ଗ ଯାର୍ଡ ପିଛା 10 ଟଙ୍କାରେ କିଣିଥିଲେ । ଏହି ପରିପ୍ରକାଶ ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସେଠୀ ଜାନୁଆରୀ 6, 1958 ରେ ଶ୍ରୀମତୀ କୌଶଲ୍ୟା ଦେବୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଟେକ୍ ମାଧ୍ୟମରେ 10,000 ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଏହି ଟେକ୍ ନଗଦ ହୋଇଯାଇଛି । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ମାର୍ଚ୍ଚ 1958 ଆରମ୍ଭରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ବିକ୍ରି ଦଲିଲର ଏକ ଚିଠା ଶ୍ରୀ ସେଠୀଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 6, 1958 ରେ, ଟେକ୍ ଦ୍ଵାରା ଆହୁରି 10,000 ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଚିଠାଟି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଏକ ବନ୍ଦ ଥିବା ପତ୍ର ସହିତ ଉଚିତ ଭାବରେ ଫେରସ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ଶ୍ରୀ ସେଠୀ କହିଥିଲେ ଯେ ସେ ଦଲିଲରେ ଗୋଟିଏ ଧାରା ଯୋଡ଼ିବାକୁ ଚାହାଁନ୍ତି ଯାହା ଦ୍ଵାରା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଆବଶ୍ୟକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟକୁ ଗ୍ରହଣ ନକରନ୍ତି, ତେବେ ତାଙ୍କୁ 20,000 ଟଙ୍କା ଫେରସ୍ତ କରାଯିବ; ଏବଂ ସେ ଆଶା ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ଯେ ଯଦିଓ ଉକ୍ତ ଧାରାଟି ଦସ୍ତାବିଜରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇନଥାଏ, ତଥାପି ଆବେଦନକାରୀ ଏହାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବେ । ଶ୍ରୀ ସେଠୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ 1958 ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ 21ରେ ପଞ୍ଜିକୃତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି କାରବାର ହିଁ ପ୍ରଶ୍ନରେ ପ୍ରଥମ ସୂଚନା ରିପୋର୍ଟକୁ ଉତ୍ପତ୍ତି ଦେଇଛି ।

ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ କହିବାକୁ ଗଲେ, ପ୍ରଥମ ସୂଚନା ରିପୋର୍ଟ ପ୍ରତାରଣାମୂଳକ ମିଥ୍ୟା ବିବରଣୀ ବିଷୟରେ ଚାରୋଟି ବାସ୍ତବିକ ଅଭିଯୋଗ ଉପରେ ଆଧାରିତ । ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଛି ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ଶ୍ରୀ ସେଠୀଙ୍କୁ ପ୍ରତାରଣାମୂଳକ ଭାବରେ ଭ୍ରମାତ୍ମକ ପ୍ରତିବେଦନରେ କରିଥିଲେ ଯେ ଜମିଟି ପ୍ରତି ବର୍ଗ ଯାର୍ଡ 10 ଟଙ୍କାରେ କିଣାଯାଇଥିଲା; ଆବେଦନକାରୀ ଶ୍ରୀ ସେଠୀଙ୍କଠାରୁ ପ୍ରତାରଣାମୂଳକ ଭାବରେ ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଜିଲ୍ଲାପାଳ, ଦିଲ୍ଲୀଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ବିଚାରାଧୀନ ମାମଲା

ଏବଂ ଉକ୍ତ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 17 ଅନୁଯାୟୀ ଉକ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତିର ଅଧିଗ୍ରହଣକୁ ଲୁଚାଇଥିଲେ; ସେ ଯେଉଁ ଆବାସ ଯୋଜନାକୁ ସେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ମଧ୍ୟ ସମାନ ପ୍ରତାରଣାମୂଳକ ଭ୍ରମାତ୍ମକ ପ୍ରତିବେଦନ କରିଥିଲେ । ଏହି ଭ୍ରମାତ୍ମକ ପ୍ରତିବେଦନ ଯୋଗୁଁ ଶ୍ରୀ ସେଠୀ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହରେ ଜଡ଼ିତ ହେଲେ ଏବଂ 20,000 ଟଙ୍କା ଦେଲେ । ସଂକ୍ଷେପରେ ଏହା ହେଉଛି ଶ୍ରୀ ସେଠୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ତାଙ୍କ ପ୍ରଥମ ସୂଚନା ରିପୋର୍ଟରେ କରାଯାଇଥିବା ଅଭିଯୋଗର ପ୍ରକାର ଅଟେ । ଆବେଦନକାରୀ ପଞ୍ଜାବ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ ଯେ ପ୍ରଥମ ସୂଚନା ରିପୋର୍ଟ ଦ୍ଵାରା ତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ମାମଲାକୁ ସଂହିତାର ଧାରା 561-A ଅନୁଯାୟୀ ରଦ୍ଦ କରାଯାଉ । ପଞ୍ଜାବ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଯୁକ୍ତିକୁ ଖାରଜ କରିଦେଇଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନରେ ଆମର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପାଇଁ ଯେଉଁ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠୁଛି ତାହା ହେଉଛି : ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ସଂହିତାର ଧାରା 561-A ଅନୁଯାୟୀ ପଞ୍ଜାବ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହାର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଅଧିକାରିତା ପ୍ରୟୋଗ କରିବାକୁ ମନା କରି ଭୁଲ କରିଥିଲେ କି ?

ଆବେଦନର ଗୁଣବତ୍ତା ବିଚାର କରିବା ପୂର୍ବରୁ ସଂହିତାର ଧାରା 561-A ଅନୁଯାୟୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ କ୍ଷମତାର ପ୍ରକାର ଏବଂ ପରିସର ବିଚାର କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଅଟେ । ଏହି ସଂହିତା ଅନୁଯାୟୀ ଯେକୌଣସି ଆଦେଶକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ କିମ୍ବା କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟର ପ୍ରକ୍ରିୟାର ଅପବ୍ୟବହାରକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ କିମ୍ବା ନ୍ୟାୟର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ସୁରକ୍ଷିତ କରିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଆଦେଶ ଦେବା ପାଇଁ ଉକ୍ତ ଧାରା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ କ୍ଷମତାକୁ ସୁରକ୍ଷିତ କରେ । ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ ଏହି ଅନ୍ତର୍ନିହିତ କ୍ଷମତାକୁ ସଂହିତାର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ଵାରା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପର୍କରେ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ, ଯେଉଁ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍‌ଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ପୋଲିସ୍ ରିପୋର୍ଟ ସଂହିତାର ଧାରା 173 ଅନୁଯାୟୀ ଦାଖଲ କରାଯାଇଛି, ସେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉକ୍ତ ରିପୋର୍ଟର ଗୁଣବତ୍ତା ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ଧ୍ୟାନ ଦେଇନାହାଁନ୍ତି ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଏହା ଧରିନିଆଯାଇପାରେ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନର ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ରଦ୍ଦ ପାଇଁ ତାଙ୍କର ଅନୁରୋଧ ସଂହିତାର କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦ୍ଵାରା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନୁହେଁ । ଏହା ସୁପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଅଧିକାରିତାକୁ କୌଣସି ନ୍ୟାୟାଳୟର ପ୍ରକ୍ରିୟାର ଅପବ୍ୟବହାରକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟଥା ନ୍ୟାୟର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ସୁରକ୍ଷିତ କରିବା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ମାମଲାରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ରଦ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରିବ । ସାଧାରଣତଃ ଜଣେ ଅଭିଯୁକ୍ତ

1960

ଆର୍. ପି. କପୁର

ବନାମ

ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ

ଚକ୍ରେନ୍ଦ୍ରଚନ୍ଦ୍ରକର

1960

ଆର୍. ପି. କପୁର

ବନାମ

ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ

ଗଜେନ୍ଦ୍ରଗଡ଼କର

ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ଅପରାଧିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ସଂହିତାର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଅନୁଯାୟୀ ବିଚାର କରାଯିବା ଉଚିତ, ଏବଂ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅନ୍ତର୍ବର୍ତ୍ତୀ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଉକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବାକୁ ଅନିଷ୍ଟ କ୍ଷେତ୍ର । ଏହି ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଅଧିକାରିତାର ପ୍ରୟୋଗକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରୁଥିବା କୌଣସି ଅନମନୀୟ ନିୟମ ସ୍ଥାପନ କରିବା ସମ୍ଭବ, ବାଞ୍ଛନୀୟ କିମ୍ବା ସମୀଚୀନ ନୁହେଁ । ତଥାପି, ଆମେ କିଛି ବର୍ଗର ମାମଲା ସୂଚାଇ ପାରିବୁ ଯେଉଁଠାରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ରଦ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଅଧିକାରିତା ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ କରାଯିବା ଉଚିତ । ଏପରି କିଛି ମାମଲା ହୋଇପାରେ ଯେଉଁଠାରେ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ମତ ଗ୍ରହଣ କରିପାରିବେ ଯେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅପରାଧିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆରମ୍ଭ କିମ୍ବା ଜାରି ରଖିବା ନ୍ୟାୟାଳୟର ପ୍ରକ୍ରିୟାର ଅପବ୍ୟବହାର ହୋଇପାରେ କିମ୍ବା ଆପେକ୍ଷିତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ରଦ୍ଦ କରିବା ଦ୍ଵାରା ନ୍ୟାୟର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ସୁରକ୍ଷିତ ହୋଇପାରିବ । ଯଦି ପ୍ରଶ୍ନରେ ଥିବା ଅପରାଧିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଜଣେ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କରାଯାଇଥିବା ଅଭିଯୋଗ ହୋଇଥିବା ଅପରାଧ ସମ୍ପର୍କରେ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ଏହା କ୍ଷମ୍ଭ ଭାବରେ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଉକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ଆରମ୍ଭ କିମ୍ବା ଜାରି ରଖିବା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏକ ଆଇନଗତ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଅଛି, ତେବେ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସେହି ଆଧାରରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ରଦ୍ଦ କରିବାରେ ଯଥାର୍ଥ ହେବେ । ଉଦାହରଣ ସ୍ଵରୂପ, ଆବଶ୍ୟକୀୟ ମଞ୍ଜୁରୀର ଅନୁପସ୍ଥିତି ଏହି ବର୍ଗ ଅଧୀନରେ ମାମଲା ଦାଖଲ ହୋଇପାରେ । ଏପରି ମାମଲା ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତିରେ ଯେଉଁଠାରେ ପ୍ରଥମ ସୂଚନା ରିପୋର୍ଟ କିମ୍ବା ଅଭିଯୋଗରେ ଥିବା ଆରୋପଗୁଡ଼ିକ, ଯଦିଓ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ସେମାନଙ୍କର ବାହ୍ୟ କଳନା ନିଆଯାଇଥାଏ ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥାଏ, ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଥିବା ଅପରାଧ ଭାବେ ବିବେଚନା କରାଯାଇନଥାଏ; ଏପରି ପରିସ୍ଥିତିରେ ପ୍ରମାଣକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାର କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠେ ନାହିଁ; ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଥିବା ଅପରାଧ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଛି କି ନାହିଁ ତାହା ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା କେବଳ ଅଭିଯୋଗ କିମ୍ବା ପ୍ରଥମ ସୂଚନା ରିପୋର୍ଟକୁ ଦେଖିବାର ବିଷୟ ହୋଇଥାଏ । ଏପରି ମାମଲାରେ ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହା କହିବା ବୈଧ ହେବ ଯେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅପରାଧିକ ନ୍ୟାୟାଳୟର ପ୍ରକ୍ରିୟା ଜାରି କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେବା କ୍ଷମ୍ଭ ଭାବରେ ଅନ୍ୟାୟ ହେବ । ଏକ ତୃତୀୟ ବର୍ଗର ମାମଲା ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତିରେ, ଯେଉଁଠି ଉକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଅଧିକାରିତାକୁ ସଫଳତାର ସହ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇପାରିବ । ଏହି ବର୍ଗରେ ଆସୁଥିବା ମାମଲାଗୁଡ଼ିକରେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ କରାଯାଇଥିବା ଅଭିଯୋଗଗୁଡ଼ିକ ଏକ ଅଭିଯୋଗ ଭାବରେ ଗଠିତ ହୁଏ କିନ୍ତୁ

ମାମଲାର ସମର୍ଥନରେ କୌଣସି ଆଇନଗତ ପ୍ରମାଣ ଦିଆଯାଇନାହିଁ କିମ୍ବା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ କିମ୍ବା ପରିଦୃଷ୍ଟ ଭାବରେ ଅଭିଯୋଗ ପ୍ରମାଣ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିବା ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇନାହିଁ । ଏହି ଶ୍ରେଣୀର ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ସମୟରେ, ଏପରି ଏକ ମାମଲା ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ମନେ ରଖିବା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଯେଉଁଠାରେ କୌଣସି ଆଇନଗତ ପ୍ରମାଣ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଯେଉଁଠାରେ ପ୍ରମାଣ ଅଛି ଯାହା କରାଯାଇଥିବା ଅଭିଯୋଗ ସହିତ ସ୍ପଷ୍ଟ ଏବଂ ପରିଦୃଷ୍ଟ ଭାବରେ ଅସଙ୍ଗତ ଏବଂ ଯେଉଁଠାରେ ଆଇନଗତ ପ୍ରମାଣ ଅଛି ଯାହା ଏହାର ତର୍ଜମାରେ ପ୍ରଶ୍ନରେ ଥିବା ଅଭିଯୋଗକୁ ସମର୍ଥନ କରିପାରେ କିମ୍ବା ନ କରିପାରେ । ଧାରା 561-A ଅନୁଯାୟୀ ଏହାର ଅଧିକାରିତା ପ୍ରୟୋଗ କରିବାରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପ୍ରଶ୍ନରେ ଥିବା ପ୍ରମାଣ ନିର୍ଭରଯୋଗ୍ୟ କି ନାହିଁ ସେ ବିଷୟରେ ତଦନ୍ତ ଆରମ୍ଭ କରିବେ ନାହିଁ । ଏହା ହେଉଛି ବିଚାର କରୁଥିବା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ କାର୍ଯ୍ୟ, ଏବଂ ସାଧାରଣତଃ କୌଣସି ପକ୍ଷ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଅଧିକାରିତାକୁ ଆହ୍ୱାନ କରିବା ଏବଂ ପ୍ରମାଣର ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ତର୍ଜମା ଉପରେ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ କରାଯାଇଥିବା ଅଭିଯୋଗକୁ ପୋଷଣୀୟ କରାଯିବ ନାହିଁ ବୋଲି ଯୁକ୍ତି କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ରହିବ ନାହିଁ । ବ୍ୟାପକ ଭାବରେ କହିବାକୁ ଗଲେ ଏହା ହେଉଛି ଅପରାଧିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ବାତିଲ କରିବା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଧାରା 561-A ଅନୁଯାୟୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଅଧିକାରିତାର ପ୍ରକାର ଏବଂ ପରିସର, ଏବଂ ଏହା ହେଉଛି ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉପରେ ନ୍ୟାୟିକ ନିଷ୍ପତ୍ତିର ପ୍ରଭାବ (*ଦେଖନ୍ତୁ: ପୁନଃରେ: ଶ୍ରୀପଦ ଜି. ଚନ୍ଦ୍ରବରକର* ⁽¹⁾, *ଜଗତ ଚନ୍ଦ୍ର ମୋକୁମଦାର ବନାମ ରାଣୀ ସମ୍ରାଜ୍ଞୀ* ⁽²⁾, *ଡକ୍ଟର ଶଙ୍କର ସିଂ ବନାମ ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ* ⁽³⁾, *ନୃପେନ୍ଦ୍ର ଭୂଷଣ ରାୟ ବନାମ ଗୋବିନ୍ଦ ବନ୍ଧୁ ମକୁମଦାର* ⁽⁴⁾ ଏବଂ *ରାମନାଥନ ଚେଟ୍ଟିଆର ବନାମ କେ. ଶିବରାମ ସୁବ୍ରହ୍ମଣ୍ୟ ଆୟାର* ⁽⁵⁾) ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କପୁର, ଯିଏ ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଦକ୍ଷତାର ସହିତ ନିଜର ମାମଲା ଯୁକ୍ତି କରିଥିଲେ, ସେ ଏସ୍. ପି. ଯଶସୀଲ ବନାମ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ⁽⁶⁾ ମାମଲାରେ ପଞ୍ଜାବ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ଦୃଢ଼ ଭାବରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ ଏବଂ ଯୁକ୍ତି କରିଥିଲେ ଯେ ନ୍ୟାୟର ସ୍ୱାର୍ଥରେ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ଅନାବଶ୍ୟକ ହଇରାଣକୁ ଦୂର ରଖିବା ପାଇଁ ଆମେ ନିଜେ ନଥିରେ ଥିବା ପ୍ରମାଣ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ଉଚିତ ଏବଂ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ଉଚିତ ଯେ ଉକ୍ତ ପ୍ରମାଣ ତାଙ୍କୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିପାରିବ କି । ସେହି

(1) A.I.R. 1928 Bom. 184.

(2) (1899) I.L.R. 26 Cal. 786.

(3) (1954) 56 Punjab L.R. 54

(4) A.I.R. 1924 Cal. 1018.

(5) (1924) I.L.R. 47 Mad. 722.

(6) (1953) 55 Punjab L.R. 77.

1960

ଆର୍. ପି. କପୁର

ବନାମ

ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ

ଗଜେନ୍ଦ୍ରଗଡ଼କର

ମାମଲାରେ ଯଶଞ୍ଜାଲଙ୍କୁ ସଂହିତାର ଧାରା 147 ଏବଂ ଧାରା 452 ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧ କରିଥିବା ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟରୁ ଏହା ଜଣାପଡୁଛି ଯେ ବିଜ୍ଞ ବିଚାରପତି ସମସ୍ତ ପ୍ରମାଣକୁ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ବିଚାର କରିଥିଲେ ଯାହା ଉପରେ ଆଇନଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନିର୍ଭର କରିଥିଲା ଏବଂ ଏହି ଉପସଂହାରରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲେ ଯେ ଯଶଞ୍ଜାଲ ଏବଂ ତାଙ୍କ ସହ-ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ନିଆଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ରଦ୍ଦ କରାଯିବା ଉଚିତ । ତଥାପି, ରାୟରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ବିଜ୍ଞ ବିଚାରପତି ଏହି ତଥ୍ୟ ଦ୍ଵାରା ବହୁତ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଥିଲେ ଯେ ପୋଲିସ ରିପୋର୍ଟ କରିଥିଲା ଯେ ଯଶଞ୍ଜାଲଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ କୌଣସି ମାମଲା ନାହିଁ କିମ୍ବା ସର୍ବାଧିକ କେବଳ ଏକ ବୈଷୟିକ ଅପରାଧ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଜିଲ୍ଲା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ପୋଲିସର ବୈଧାନିକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ମାମଲା ରୁଜୁ କରିବାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପୋଲିସ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ଏହି ତଥ୍ୟ ଉପରେ ବିଜ୍ଞ ବିଚାରପତି ଏହି ମତ ଦେବାକୁ ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ଯେ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁକ୍ଷେପ 21 ଅନୁଯାୟୀ ଯଶଞ୍ଜାଲଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ମୌଳିକ ଅଧିକାରର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ବିଜ୍ଞ ବିଚାରପତିଙ୍କ ମତରେ, ଯେଉଁ ପ୍ରମାଣ ଉପରେ ଅଭିଯୋଗ ନିର୍ଭର କରିଥିଲା ତାହା ଦର୍ଶାଉଛି ଯେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଅପରାଧର ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକୀୟ ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକ ଅନୁପସ୍ଥିତ ଥିଲା "ଏବଂ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକୀୟ ଜିନିଷଗୁଡ଼ିକ ବିଦ୍ୟମାନତା ନଥିଲା " । ଏହି ତଥ୍ୟ ଉପରେ ଯଶଞ୍ଜାଲଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅପରାଧିକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ରଦ୍ଦ କରାଯାଇଥିଲା । ଅନୁକ୍ଷେପ 21 ଅନୁଯାୟୀ ସୁନିଶ୍ଚିତ ମୌଳିକ ଅଧିକାର ପ୍ରକୃତରେ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ହୋଇଛି କି ନାହିଁ, ତାହା ବିଚାର କରିବା ଆମ ପାଇଁ ଅନାବଶ୍ୟକ । ଆମେ କେବଳ ବିଜ୍ଞ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ତଥ୍ୟକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛୁ, ଯାହା ଦ୍ଵାରା ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଯାଏ ଯେ ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ ପାଇଁ ଏକ ଦର୍ଶିତ ଭାବରେ ପଢ଼ାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ ଜଣେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ସଂହିତାର ଧାରା 561-A ଅନୁଯାୟୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଦ୍ଵାରକ ହୋଇପାରିବେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ପ୍ରମାଣକୁ ପ୍ରଶଂସା କରିବାକୁ ଏବଂ ଯଦି ସେ ଭାବିଥାନ୍ତି ଯେ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରମାଣ ଅଭିଯୋଗକୁ ଯଥାର୍ଥ କରେ ନାହିଁ, ତେବେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ରଦ୍ଦ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରିପାରିବେ । ବାସ୍ତବରେ, ମାମଲା ବିଚାର କରିବାରେ ବିଜ୍ଞ ବିଚାରପତି ନିଜେ ଅନେକ ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି ଯାହା ଧାରା 561-A ଅନୁଯାୟୀ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଅଧିକାରିତାର ପ୍ରକାର ଏବଂ ପରିସରକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିଛି ଏବଂ ତେଣୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ସେହି ମାମଲାରେ ବିଜ୍ଞ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯାଇଥିବା ମୌଳିକ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୀମିତ ରହିବା ଉଚିତ ।

ଏହା ପ୍ରକୃତ ଆଇନଗତ ସ୍ଥିତି ହୋଇଥିବାରୁ ଆମ ନିଷ୍ପତ୍ତି ପାଇଁ ଯେଉଁ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠେ ତାହା ହେଉଛି :ଆବେଦନକାରୀ କ'ଣ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ ତାଙ୍କ ମାମଲା ଆମେ ଦ୍ଵାରା ପୂର୍ବରୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିବା ତିନୋଟି ବର୍ଗ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସି ଗୋଟିଏ ଅଧୀନରେ ଆସେ ? ବର୍ତ୍ତମାନର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ଆରମ୍ଭ କିମ୍ବା ଏହାର ଜାରି ରଖିବାରେ କୌଣସି ଆଇନଗତ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ନାହିଁ, ଏବଂ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ପ୍ରଥମ ସୂଚନା ରିପୋର୍ଟରେ କରାଯାଇଥିବା ଅଭିଯୋଗଗୁଡ଼ିକ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅଭିଯୋଗ ହୋଇଥିବା ଅପରାଧ ଗଠନ କରେ । ତଥାପି, ତାଙ୍କର ଯୁକ୍ତି ହେଉଛି ଯେ ନଥିରେ ଥିବା ପ୍ରମାଣ ସ୍ପଷ୍ଟ ଏବଂ ସନ୍ଦେହମୁକ୍ତ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଉଛି ଯେ ପ୍ରଥମ ସୂଚନା ରିପୋର୍ଟରେ କରାଯାଇଥିବା ଅଭିଯୋଗ ଅସତ୍ୟ; ସେ ଏହା ମଧ୍ୟ ଯୁକ୍ତି କରିଛନ୍ତି ଯେ "କିଛି ଶକ୍ତିଶାଳୀ ପ୍ରଭାବ ତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ସରକାରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟଥା ଭାବେ ଅନିଷ୍ଟ କିମ୍ବା ବାଦ୍ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏବଂ ଶ୍ରୀ ସେଠୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ମିଥ୍ୟା ପ୍ରଥମ ସୂଚନା ରିପୋର୍ଟକୁ ପ୍ରରୋଚିତ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ପରେ ଏହାକୁ ହସ୍ତଗତ କରିଛନ୍ତି । "ଏହି ସମ୍ପର୍କରେ ସେ ସ୍ଵାଭାବିକ ଭାବରେ ଏହି କଥା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ଵ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ତଦନ୍ତକାରୀ ସଂସ୍ଥା ଏହି ମାମଲାରେ ଉଲ୍ଲେଖଯୋଗ୍ୟ ରୂପେ ବିଳମ୍ବତାର ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛି ଏବଂ କିଛି ମାସ ଧରି ପୋଲିସ ସଂହିତାର ଧାରା 173 ଅନୁଯାୟୀ ରିପୋର୍ଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିନଥିଲା ।

ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅଭିଯୋଗ ପ୍ରକୃତିରେ ବହୁତ ସରଳ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଥମ ସୂଚନା ରିପୋର୍ଟ ଦାଖଲ ହେବାର ପ୍ରାୟ ସାତ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପୋଲିସ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ସେମାନଙ୍କର ରିପୋର୍ଟ ଦାଖଲ କରିନଥିଲେ । ଆମେ ପୂର୍ବରୁ ସୂଚାଇଛୁ ଯେ କିପରି ଆବେଦନକାରୀ ଶ୍ରୀ ସେଠୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏକ ମିଥ୍ୟା ପ୍ରଥମ ସୂଚନା ରିପୋର୍ଟ ଦାଖଲ କରିଥିବା ଅଭିଯୋଗରେ ନିଜେ ଅଭିଯୋଗ ଦାଖଲ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀ ତାଙ୍କର ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନ ଦ୍ଵାରା ଧାରା 561- A ଅନୁଯାୟୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ଆବେଦନ କରିବା ପରେ ପ୍ରଶ୍ନରେ ଥିବା ରିପୋର୍ଟ କିପରି ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୁଃଖଦାୟକ ଯେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ପୋଲିସ ଅଧିକାରୀମାନେ ଏହି ମାମଲାରେ ତତ୍ପରତାର ସହ କାର୍ଯ୍ୟ କରିନଥିଲେ, ଏବଂ ଏହା ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଜନକ ନୁହେଁ ଯେ ଏହି ଉଲ୍ଲେଖଯୋଗ୍ୟ ବିଳମ୍ବ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମନରେ ଏହି ଆଶଙ୍କା ସୃଷ୍ଟି କରିଛି ଯେ ବିଳମ୍ବର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ଯଥାସମ୍ଭବ ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ଖଣ୍ଡା ଝୁଲାଇ ରଖିବା । ହୁଏତ ଆବେଦନକାରୀ ପଞ୍ଜାବର ବରିଷ୍ଠତମ ଆୟୁକ୍ତ ହୋଇଥିବାରୁ ତଦନ୍ତକାରୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ପ୍ରଥମ ସୂଚନା ରିପୋର୍ଟ ଉପରେ ଅଧିକ ପଦକ୍ଷେପ ନେବାରେ ସତର୍କ ଏବଂ ସାବଧାନ

1960

ଆର୍. ପି. କପୁର

ବନାମ

ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ

ଗଜେନ୍ଦ୍ରଗଡ଼କର

1960

ଆର୍. ପି. କପୁର

ବନାମ

ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ

ଗଜେନ୍ଦ୍ରଗଡ଼କର

ହୋଇଥାଇପାରନ୍ତି; କିନ୍ତୁ ଆମେ ସବୁଷ୍ଟି ଯେ ଏହି ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଧାରା 173 ଅନୁଯାୟୀ ରିପୋର୍ଟ ଦାଖଲ କରିବାରେ ହୋଇଥିବା ଅତ୍ୟଧିକ ବିଳମ୍ବ ପାଇଁ ଦାୟୀ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଯେ ଅପରାଧିକ ଅପରାଧର ତଦନ୍ତ ସର୍ବଦା କୌଣସି ଆପତ୍ତିଜନକ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ କିମ୍ବା ଅଦୃଢତାରୁ ମୁକ୍ତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଯାହା ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଅଭିଯୋଗକୁ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ନେଇପାରେ ଯେ ତଦନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଅନ୍ୟାୟ ଭାବରେ କିମ୍ବା କୌଣସି ଭିତରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସହିତ ପରିଚାଳିତ । ତଥାପି ଏହା ଦେଖିବା କଷ୍ଟକର ଯେ ପୋଲିସ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଏହି ଆଚରଣ କିପରି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥନାରେ ସହାୟକ ହୋଇପାରିବ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅପରାଧିକ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ପହଞ୍ଚିଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ରଦ୍ଦ କରାଯିବା ଉଚିତ ।

ତେଣୁ, ଆମକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମାମଲା ବିଚାର କରିବାକୁ ପଡିବ ଯେ ନଥିରେ ଥିବା ପ୍ରମାଣ ଶ୍ରୀ ସେଠାଙ୍କ ଅଭିଯୋଗ ବିରୁଦ୍ଧରେ କ୍ଷୁଦ୍ର ଭାବରେ ରହିଛି ଯେ ପ୍ରଥମ ସୂଚନା ରିପୋର୍ଟରେ ଅଭିଯୋଗ ହୋଇଥିବା ଅନେକ ଭ୍ରମାତ୍ମକ ପ୍ରତିବେଦନ ଫଳରେ ଆବେଦନକାରୀ ତାଙ୍କୁ 20,000 ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ପ୍ରେରିତ ହୋଇଥିଲେ । ସେ ଯୁକ୍ତି କରନ୍ତି ଯେ ତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ମୁଖ୍ୟ ଅଭିଯୋଗ ଦୁଇଟି, ସେ ଠକେଇ ଏବଂ ଅସତ୍ ଭାବରେ ଶ୍ରୀ ସେଠାଙ୍କଠାରୁ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ବିଚାରାଧୀନ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ବିଷୟରେ କୌଣସି ସୂଚନା ଲୁଚାଇ ରଖିଥିଲେ, ଏବଂ ଠକେଇ ଭାବରେ ତାଙ୍କୁ ପରିପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ଯେ ଜମି ପ୍ରତି ବର୍ଗ ଯାର୍ଡ ପ୍ରତି 10 ଟଙ୍କାରେ କିଣାଯାଇଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ, ଯଦି ନଥିରେ ଥିବା ଚିଠିପତ୍ରକୁ ବିଚାର କରାଯାଏ, ଏବଂ ଶ୍ରୀ ସେଠା ଏବଂ ତାଙ୍କ ପତ୍ନୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ବୟାନ ଏବଂ ସେହି ସମୟରେ ସେମାନଙ୍କର ଆଚରଣକୁ ବିଚାରକୁ ନିଆଯାଏ, ତେବେ ଏହା ଅପ୍ରତିରୋଧୀ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଯିବ ଯେ ପ୍ରତାରଣାମୂଳକ ଭ୍ରମାତ୍ମକ ପ୍ରତିବେଦନ ବିଷୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କାହାଣୀ ଅସତ୍ୟ । ଆବେଦନକାରୀ ଆମକୁ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଚିଠିପତ୍ର ମାଧ୍ୟମରେ ବୁଝାଇଛନ୍ତି ଏବଂ ପକ୍ଷମାନଙ୍କର ବୟାନ ଏବଂ ଆଚରଣ ବିଷୟରେ ଆମକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି । ଆମେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଯୁକ୍ତିର ଏହି ଅଂଶ ଉପରେ କୌଣସି ମତାମତ ପ୍ରକାଶ ନକରିବାକୁ ଆଗ୍ରହୀ ଅଛୁ । ଆମେ କେବଳ ଏତିକି କହିବାକୁ ଚାହୁଁଛୁ ଯେ ଯୁକ୍ତିର ବୈଧତା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟଥା କୌଣସି ମତାମତ ଦେବା ପୂର୍ବରୁ ଆମକୁ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ପ୍ରମାଣଗୁଡ଼ିକୁ ନିଜେ ବିଚାର କରିବାକୁ ପଡିବ ଏବଂ ଏହାକୁ ତର୍ଜମା କରିବାକୁ ପଡିବ । ଏହା ଏପରି ଏକ ମାମଲା ନୁହେଁ, ଯେଉଁଠାରେ ଆବେଦନକାରୀ ଯଥାର୍ଥ ଭାବରେ ଯୁକ୍ତି କରିପାରିବେ ଯେ ନଥିର ସାମ୍ନାରେ ତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଲଗାଯାଇଥିବା ଅଭିଯୋଗ ଅଧାରଶ୍ୟ । ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ

ନାହିଁ ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୃଢ଼ ଭାବରେ ଅନୁଭବ କରନ୍ତି ଯେ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ପ୍ରମାଣ ଉପରେ ଅଭିଯୋଗକୁ ସମର୍ଥନ କରିବା ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ସମ୍ଭବ ହେବ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଏହା ଏପରି ଏକ ବିଷୟ ଯାହା ଉପରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ମାମଲାର ସଜ୍ଞାନ କରୁଥିବା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍‌ଙ୍କୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ତଥାପି, ଆମେ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛୁ ଯେ ଏହି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ରଦ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଅନୁରୋଧକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରି ଆମେ ମାମଲାର ଗୁଣବତ୍ତା ଉପରେ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ମତାମତ ପ୍ରକାଶ କରୁନାହିଁ ।

1960

ଆର୍. ପି. କପୁର

ବନାମ

ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ

ଚଢ଼େନ୍ଦ୍ରଗଡ଼କର

ଏହି ଆବେଦନର ସମାଧାନ କରିବା ସମୟରେ ଆଉ ଏକ ବିଚାର ଆମ ମନରେ ଭାରୀ ରହିଛି । ଆବେଦନକାରୀ ପଞ୍ଜାବ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିଷ୍ପତ୍ତି ବିରୁଦ୍ଧରେ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 136 ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ଆସିଛନ୍ତି; ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଏହାର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଅଧିକାରିତା ପ୍ରୟୋଗ କରିବାକୁ ମନା କରିଦେଇଛନ୍ତି । ଯଦି ଆମେ ଧାରା 561-A ଅନୁଯାୟୀ ନିଜେ ମାମଲା ବିଚାର କରୁଥିଲୁ, ତେବେ ଆମେ ସମାନ ଉପସଂହାର ପହଞ୍ଚିପାରିଥାନ୍ତୁ କି ନାହିଁ, ଏହା ପ୍ରକୃତରେ ବହୁତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ନୁହେଁ କାରଣ ବର୍ତ୍ତମାନର କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆମକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯେ ଆବେଦନ ଅଧୀନରେ ଥିବା ରାୟ ଆଇନଗତ ଭାବରେ ଭ୍ରମାତ୍ମକ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଅନୁଚ୍ଛେଦ 136 ଅନୁଯାୟୀ ଆମର ହସ୍ତକ୍ଷେପ ପାଇଁ ଲୋଡ଼ାଯାଇପାରିବ । ଏହି ମାମଲାର ପରିସ୍ଥିତିରେ ଆମେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେବାରେ ଅସମର୍ଥ ଅଟୁ ।

ଫଳସ୍ୱରୂପ ଆବେଦନଟି ବିଫଳ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ଖାରଜ ହୋଇଥାଏ ।

ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରାଗଲା ।

1960

ଅସ୍ୱୀକରଣ

ଆର୍. ପି. କପୁର

ବନାମ

ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ

ଚକ୍ରେନ୍ଦ୍ରଚନ୍ଦ୍ର

“ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମା ରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।”

ଭାଷାନ୍ତର :

ସୁମିତ୍ରା ସାହୁ ,ଅନୁବାଦିକା,

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।